

Nr 4/05 Lars Haggström

Nr 1/06 Alexandra Charles

Nr 2/06 Elisabeth Holmgren

Nr 3/06 Stina Dabrowski

Nr 4/06 Göran Strangertz

Nr 1/07 Charlotte Wärborn

Nr 2/07 Göran Gräslund

Nr 3/07 Antje Jackelén

Biskopsämbetet kräver mod – och ödmjukhet

– Vi har alla våra gränser, säger Antje Jackelén, sedan i våras biskop i Lunds stift.

De första av hennes 67 företrädare på biskopsstolen var i huvudsak danskfödda. En av dem fängslades och brändes på bål, en annan bannlyste kungen och krönte den nye. Det är inte den sortens mod eller ödmjukhet Antje Jackelén talar om.

– Jag är ingen imperiebyggare, säger hon.

Hon är unik på ett annat sätt. Hon är den första kvinna som valts till biskop i Sverige. Och hon är tysk medborgare.

– Det är dopet som avgör om du kan vigas till biskop, inte nationalitet eller födelseort. Men jag ansöker om svenskt medborgarskap nu. Det är här jag hör hemma, säger hon.

Hennes företrädare Christina Odenberg utsågs av regeringen. Nu har Antje Jackelén tagit över det stora tjänsterummet på andra våningen i stiftshuset vid Krafts torg bakom domkyrkan. Hon leder församlingar som ska kämpa på marknadens villkor sedan kyrkan skildes från staten. Och sedan dess har antalet medlemmar i den svenska kyrkan minskat, framför allt i storstäderna.

Den nye biskopen verkar inte oroa sig för det, men hon sitter inte heller med armarna i kors och låter det ske. När stiftets pressekreterare Daniel Bramsell föreslog en turné till tidnings-, radio- och TV-redaktioner tackade biskopen ja.

– Kyrkan måste delta i det offentliga samtalet. Daniels idé sammanföll med min strävan att vara synlig i samhället och med hjälp av massmedia får jag chans att möta dem som jag inte möter i kyrkan, säger hon.

Genom massmedia når hon också de om-

kring 500 präster, 150 diakoner och andra medarbetare i stiftet som inte har chansen att se henne dagligen. Antje Jackelén är visserligen rätt känd i sitt stift sedan tidigare efter sex år som komminister och kyrkoherde i Gårdstånga, komminister i domkyrkoförsamlingen och som doktorand och 1999 doktor i systematisk teologi vid Lunds universitet. Och hon valdes till biskop med övertygande majoritet. Det ställer emellertid nya krav samtidigt som det ger möjligheter. Massmediekontakter är en av dessa.

– Min uppgift är att ställa frågan som ingen annan ställer, säger biskopen.

I stället för spetsiga hierarkier med dömande överordnade förespråkar hon rådslag och samtal. Hennes uppgift som biskop är i det sammanhanget att tyda tidens tecken så gott hon förmår. Men hon uttrycker det också mer prosaiskt, som en VD på ett företag.

– Biskopens ansvar är att formulera strategier för framtiden, säger hon. Men jag är också herden som ska kunna varna och mana.

Allt detta kräver såväl mod som ödmjukhet.

– Det finns en ensamhet inbyggd i ämbetet. Tro, lära och liv blir till ett. Jag är biskop hela tiden, även när jag inte är i tjänst. Därför måste jag också vara en förebild.

Som chef jämför sig biskopen med körledaren.

– Dirigenten ska få fram det bästa ur varje enskild sångare. På engelska kallas det empowerment, vilket för mig betyder att jag litar på mina medarbetare och deras förmåga och att jag utgår ifrån att de har goda idéer.

Empowerment står också för maktindelning på jobbet och självbestämmande för den enskilde och är motsatsen till de spetsiga hierarkier som biskopen vänder ryggen.

– Imperiebygge är en dålig väg att gå, säger hon. En imperiebyggare utgår endast från sin egen idé och kräver att allt som sker i imperiet ska följa hans modell. Ett sådant system bygger på kontroll, inte teamwork.

Samtidigt är kyrkan en demokratisk institution, framhåller hon, med en politisk vald stiftsstyrelse och ett domkapitel som administrerar tjänster och tar upp anmälningar mot enskilda präster med mera. Biskopen sitter ordförande i båda.

Får du tid över till dig själv?

– Jobbet kräver mycket energi och det är en tuff utmaning att prioritera. Det är en kamp att få tid till att läsa, tänka och skriva.

Därför reserverar hon en vecka varje termin till sig själv för reflektion och återhämtning. Det

har nästan lyckats att hålla en kommande novembervecka fri från möten.

– En ledare som bara går på blir ganska snart tom. I stället bör han leva ett så helt liv som möjligt med tid för sig själv och sina närmaste.

Men Antje Jackelén får gott om energi också i jobbet. Hon blir ivrig när hon beskriver höjdpunkterna under sin fem första månader i ämbetet. De har en sak gemensamt. De handlar alla om möten och om all den glädje och energi som strålat från deltagarna. Ett av dessa möten beskriver hon i sin augustikrönika på hemsidan. Den beskriver en lördag i Yogyakarta i Indonesien och inleds med "Ett 50-tal kvinnor och män har samlats till en dag av seminarier om naturvetenskap och tro. Ungefär två tredjedelar är muslimer, en tredjedel kristna. Det är svårt att säga exakt vem som är vad".

– Jag vet åtminstone en som har läst krönikan, ler hon självironiskt.

En annan av dessa höjdpunkter, säger hon, var försommarens prästvigning. Ett tredje möte, med katekumener, skedde i våras. En katekumen var ursprungligen en vuxen person i den gamla kyrkan som förbereddes för dopet genom undervisning i tron. I dag är katekumatet ett alternativ för människan som söker svar på andliga frågor i vår tid.

– Den 1 maj var vi 50 vuxna samlade i kryptan. Vi talade om kallelsen, tro, hopp och kärlek. Det ställdes många bra frågor och öppnades nya vyer. Det kändes meningsfullt och gav många aha-upplevelser.

Där, i undervisningen och utforskandet av vår materiella och andliga verklighet, tycks ledaren och herden Antje Jackelén känna sig mest hemma.

Text: Per Längby

Foto: Kristina Strand Larsson